

Notă informativă privind întreprinderile inovatoare în mun. Chișinău, în perioada anilor 2021-2022

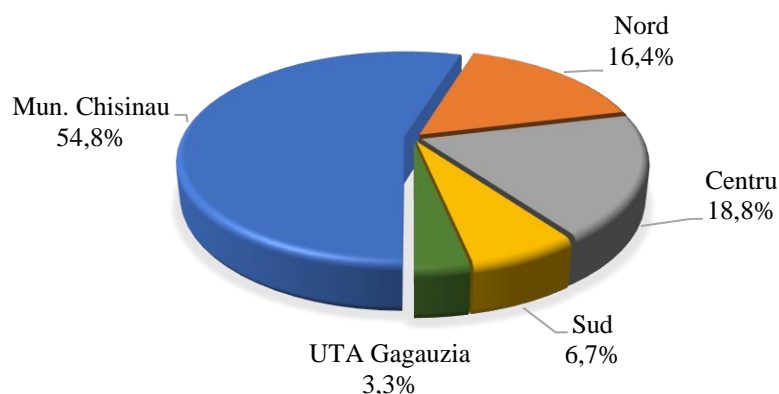
Un rol important în dezvoltarea dinamică a economiei unei țări îi revine inovațiilor și activităților inovatoare, care pot asigura modernizarea continuă a bazei tehnice și tehnologice de producție, dezvoltarea și lansarea de noi produse competitive, menținerea pozițiilor și accesarea a noi piețe de desfacere de bunuri și servicii.

Indicele Global al Inovației (The Global Innovation Index, GII) constituie unul dintre cele mai importante studii de referință pentru măsurarea performanței țărilor în baza inovării. Studiul include 132 de țări din întreaga lume și examinează 81 de indicatori printre care: capitalul uman și de cercetare, infrastructura, creditele, investițiile, interconexiunile, inovarea, rezultatele activității creative etc.

Scopul acestui studiu (GII) constă în familiarizarea publicului cu evoluțiile sectorului inovațional și abordarea acestui domeniu dincolo de mecanismele tradiționale de inovare, reflectând prin prisma indicatorilor, ce țin de cercetare și dezvoltare situația la nivel global, regional și național.

În anul 2022, Republica Moldova s-a plasat pe locul **56** din 132 de țări în clasamentul **Indicelui global al inovației 2022**, urcând astfel 8 poziții comparativ cu anul precedent. Analizând rezultatele *Indicelui Global al Inovației* din ultimii 12 ani, Republica Moldova a înregistrat performanțe pozitive în ceea ce privește inovarea în raport cu nivelul său de dezvoltare economică.

Conform Biroului Național de Statistică, în perioada 2021-2022, numărul întreprinderilor inovatoare în Republica Moldova a constituit 420 unități. Comparativ cu anii precedenți, numărul întreprinderilor inovatoare a scăzut cu 6,3% față de anii 2019-2020 sau cu 37,6% față de 2015-2016.

Fig.1 Structura întreprinderilor inovatoare pe regiuni de dezvoltare, în anii 2021-2022

În perioada de referință, în mun. Chișinău și-au desfășurat activitatea de inovare 230 întreprinderi (54,8% din total întreprinderilor inovatoare), în regiunea de dezvoltare *Nord* – 69 întreprinderi (16,4%), în regiunea de dezvoltare *Centru* – 79 întreprinderi (18,8%), în regiunea de dezvoltare *Sud* – 28 întreprinderi (6,7%), în *UTA Găgăuzia* – 14 întreprinderi (3,3%).

În tabelul de mai jos, este reprezentată evoluția numărului de întreprinderi inovatoare, în proful regional, în decursul ultimilor 8 ani.

Tabelul nr.1 Numărul întreprinderilor inovatoare pe regiuni de dezvoltare, pentru anii 2015-2022

Regiuni	Total pe activități economice							
	2015-2016		2017-2018		2019-2020		2021-2022	
	Unit.	%	Unit.	%	Unit.	%	Unit.	%
Total pe țară	673	100	605	100	448	100	420	100
Mun. Chișinău	393	58,4	389	64,3	272	60,7	230	54,8
Nord	109	16,2	87	14,4	69	15,4	69	16,4
Centru	104	15,5	69	11,4	66	14,7	79	18,8
Sud	44	6,5	39	6,4	25	5,6	28	6,7
UTA Găgăuzia	23	3,4	21	3,5	16	3,6	14	3,3

Din *Tabelul nr.1* se constată că, în perioada anilor 2015-2022, numărul întreprinderilor în regiunile de dezvoltare a țării a înregistrat o evoluție negativă după cum urmează: în mun. Chișinău a scăzut cu 163 unități, regiunea *Nord* - cu 40 unități, regiunea *Centru* - cu 25 unități, regiunea *Sud* - cu 16 unități, iar în *UTA Găgăuzia* – cu 9 unități mai puțin.

Tabelul 2. Structura întreprinderilor inovatoare pe clase de mărimi și regiuni de dezvoltare, în 2021-2022, în %

	Total	din care pe regiuni de dezvoltare:				
		Mun. Chișinău	Nord	Centru	Sud	UTA Găgăuzia
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
10 - 49 salariați	58,6	57,4	49,3	67,1	67,9	57,1
50 - 249 salariați	31,2	30,4	37,7	27,8	28,6	35,7
250 și peste	10,2	12,2	13,0	5,1	3,6	7,1
Industrie - total	50,0	38,3	66,7	58,2	67,9	78,6
10 -49 salariați	50,0	50,0	39,1	50,0	68,4	63,6
50 - 249 salariați	37,6	36,4	43,5	41,3	26,3	27,3
250 și peste	12,4	13,6	17,4	8,7	5,3	9,1
Servicii – total	50,0	61,7	33,3	41,8	32,1	21,4
10 -49 salariați	67,1	62,0	69,6	90,9	66,7	33,3
50 - 249 salariați	24,8	26,8	26,1	9,1	33,3	66,7
250 și peste	8,1	11,3	4,3	-	-	-

În anii 2021-2022, în mun. Chișinău din numărul total de întreprinderi inovatoare: 57,4% sunt întreprinderi mici cu 10– 49 salariați, 30,4% sunt întreprinderi mijlocii cu 50 – 249 salariați, iar 12,2% sunt întreprinderi mari cu numărul de salariați 250 și peste. Astfel, numărul total de întreprinderi mici și mijlocii (ÎMM) cu activitatea de inovare a constituit 233 întreprinderi sau 87,8% din numărul total de întreprinderi inovatoare.

Activitatea IMM-urilor are o serie de caracteristici specifice care contribuie la dezvoltarea inovațiilor cum ar fi: adaptarea rapidă la cerințele pieței datorită dimensiunii reduse a întreprinderilor, flexibilității și mobilității care contribuie rapid la comercializarea rezultatelor cercetării și dezvoltării, eficiență sporită datorită numărului redus de angajați la întreprindere și a gradului înalt de motivație.

În perioada 2021-2022, în mun. Chișinău, conform genurilor de activități economice, în sfera serviciilor au activat 61,7% de întreprinderi inovatoare, iar în industrie – 38,3%.

După domeniile de activitate din industrie, cele mai multe întreprinderi inovatoare au activat în *industria prelucrătoare* - 82 unit. (93,2%); *producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat* - 3 unit.; *distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare* - 3 unit.

Tabelul 3. Numărul de întreprinderi inovatoare pe activități economice în regiunile de dezvoltare, în anii 2021-2022

	Total pe țară	Mun. Chisinau	Nord	Centru	Sud	UTA Gagauzia
Total pe activitati economice	420	230	69	79	28	14
Industria - total	210	88	46	46	19	11
Industria extractiva	1	-	1	-	-	-
Industria prelucratoare	194	82	40	44	17	11
Productia si furnizarea de energie electrica si termica, gaze, apa calda si aer conditionat	8	3	4	-	1	-
Distributia apei; salubritate, gestionarea deseurilor, activitati de decontaminare	7	3	1	2	1	-
Servicii - total	210	142	23	33	9	3
Comert cu ridicata, cu exceptia comertului cu autovehicule si motociclete	85	49	10	20	5	1
Transport si depozitare	37	12	9	11	4	1
Informatii si comunicatii	48	42	4	2	-	-
Activitati financiare si asigurari	21	21	-	-	-	-
Activitati profesionale, stiintifice si tehnice	19	18	-	-	-	1

Analizând sfera serviciilor observăm că, din cele 142 de întreprinderi, 49 unit. (34,5%) fac parte din categoria *comerțului cu ridicata, cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete; informații și comunicare* - 42 unit. (29,6%); *transport și depozitare* - 12 un. (8,5%); *activități financiare și asigurări* – 21 unit. (14,8%); *activități profesionale, științifice și tehnice* – 18 unit. (12,7%).

Din numărul total al întreprinderilor inovatoare, 116 unit. (50,4%) au realizat concomitent mai multe tipuri de inovări (de produse, procese, metode de organizare și marketing), 16 unit. (7%) au realizat inovări de procese, 35 unit. (15,2%) au realizat inovări de metode de marketing, 19 unit. (8,3%) – inovări în metode de organizare.